

REGLEMENTĂRI ȘI MĂSURI PRIVIND COMBATEREA RISIPEI ALIMENTARE

Documentare și sinteză: Virgilia Ioan, consilier parlamentar

Studiul documentar poate fi accesat direct pe Intranet la pagina Direcției studii și documentare legislativă

* Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă sunt cu caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

C U P R I N S

FRANȚA	4
ITALIA	12
SPANIA	14
DANEMARCA	15
GERMANIA	18
SURSE	22

FRANȚA

Legea nr.2020-105 din 10 februarie 2020 privind lupta împotriva risipei și economia circulară¹ (*Loi relative à la lutte contre le gaspillage et à l'économie circulaire*) introduce o serie de măsuri în favoarea luptei împotriva risipei alimentare și întărește dispozițiile deja existente în domeniu. Legea își stabilește obiectivul de a reduce risipa de alimente cu 50% față de nivelul său din 2015 în domeniile distribuției de alimente și alimentației publice până în 2025 și cu 50% față de nivelul din 2015 în domeniile de consum, producție, procesare și alimentație comercială până în 2030.²

În documentul de referință elaborat de Ministerul pentru Tranziția Ecologică – *Legea anti-risipă în viața cotidiană a francezilor* – sunt explicate detaliat prevederile legii și măsurile instituite în scopul combaterii risipei și a producerii de deșeuri, precum și în scopul educării consumatorilor.

Partea I a legii vizează eliminarea plasticului de unică folosință. Legea are drept scop stoparea introducerii pe piață a ambalajelor din plastic de unică folosință până în 2040. După 60 de ani de folosire, la nivel casnic și industrial, a plasticului de unică folosință, se prefigurează o schimbare industrială majoră. Pentru a realiza acest lucru, legea prevede o metodă de stopare, definită împreună cu toți actorii implicați, prin planuri cincinale care vor include obiective precum reducerea, re folosirea și reciclarea ambalajelor din plastic. În același timp, legea prevede o serie de măsuri pentru interzicerea rapidă a materialelor plastice de unică folosință pentru a reduce impactul negativ asupra mediului înconjurător.

1. **Atingerea obiectivului „zero plastic de unică folosință” până în 2040, în 4 etape:** 2021-2025, 2025-2030, 2030-2035 și 2035-2040. În total, se estimează că aproape 140 de miliarde de unități de produse de uz casnic de unică folosință sunt comercializate anual în Franța. Deși anul 2040 este termenul țintit, cursa a început deja de la 1 ianuarie 2020, prin interzicerea paharelor, farfuriilor și bețișoarelor de urechi, urmată în 2021 de interzicerea paielor, tacâmurilor, bețișoarelor pentru amestecarea băuturilor etc. Legea prevede că obiectivele de reducere, reutilizare și reciclare vor fi stabilite prin decret pentru perioada 2021-2025, apoi pentru fiecare perioadă consecutivă de 5 ani. Aceste decrete pe o perioadă de 5 ani vor fi elaborate în colaborare cu ONG-uri, industriași, comunități și asociații ale consumatorilor pentru a defini împreună obiective realiste și soluții credibile.
2. **Înlocuirea veselei de unică folosință pentru fast-food cu cea reutilizabilă.** Începând cu 1 ianuarie 2023, restaurantele de tip fast-food vor trebui să folosească veselă reutilizabilă pentru mâncarea și băuturile consumate la fața locului de către clienții lor.
3. **Lupta împotriva plasticului cotidian:**
 - interzicerea mențiunii „biodegradabil” de pe produse și ambalaje;

¹ <https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000041553759/>

² <https://www.ecologie.gouv.fr/gaspillage-alimentaire-0>

- interzicerea caserolelor din polistiren expandat, de la 1 ianuarie 2021;
 - interzicerea pliculețelor de ceai, fabricate din plastic sau materiale non-biodegradabile, de la 1 ianuarie 2022;
 - interzicerea jucăriilor din plastic oferite în anumite meniuri, de la 1 ianuarie 2022;
 - interzicerea *confetti* din plastic, de la 1 ianuarie 2021;
 - interzicerea expedierii în plastic a publicațiilor de presă și publicitate, de la 1 ianuarie 2022.
4. **Înființarea unui depozit mixt pentru reutilizare și reciclare.** Această măsură presupune definirea în mod obiectiv a performanțelor de colectare, sortare și reciclare pe parcursul a 10 ani, prin:
- Asigurarea simplificării regulilor de sortare și, prin urmare, a modernizării centrelor de sortare;
 - Înființarea unui grup de contact între stat și reprezentanții comunităților care organizează serviciul public de deșeuri;
 - Stabilirea unui sistem mixt de depozitare pentru reciclare și reutilizare, pe baza unui bilanț privind simplificarea regulilor de sortare care va fi realizat în 2023, cu evaluarea rezultatelor din 2022;
 - Între timp, lansarea unor proiecte-pilot de depozitare în anumite zone (în special în teritoriile de peste mări);
 - Sprijinirea inițiativelor de refolosire.
5. **Promovarea vânzărilor vrac pentru a reduce risipa de ambalaje**, de la 1 ianuarie 2021. Francezii vor putea să folosească propriile ambalaje, cu condiția ca acestea să fie curate și potrivite pentru natura produsului achiziționat. De exemplu, în cazul vânzării produselor care se taie, vânzătorul poate solicita un anumit tip de ambalaj, care să îndeplinească anumite standarde de igienă. Un afișaj în magazine va ghida consumatorul în acest proces. În plus, atunci când un client vine cu ambalajul său pentru a cumpăra o băutură, vânzătorul va trebui să-i ofere un preț diferențiat și mai mic.
6. **Implementarea integrală a interdicției privind importarea și fabricarea pungilor de plastic de unică folosință**, de la 1 ianuarie 2021.
7. **Adăugarea unui filtru pentru reținerea microfibrelelor din plastic la mașinile de spălat noi**, de la 1 ianuarie 2025.
8. **Obligarea unităților deschise publicului de a se dota cu fântâni de apă**, de la 1 ianuarie 2022. Pentru a reduce considerabil producerea de deșeuri la sursă și în special a sticlelor de plastic, spațiile publice (stații, biblioteci, școli, universități, spitale etc.) vor trebui dotate cu fântâni de apă potabilă. Nu se vor mai putea distribui gratuit sticle de plastic. De asemenea, barurile și restaurantele vor trebui să indice în mod explicit în meniul lor sau într-un spațiu de afișare posibilitatea consumatorilor de a solicita apă potabilă gratuită. În plus, sponsorii nu vor mai putea impune distribuirea gratuită sau plătită a sticlelor din plastic în cadrul evenimentelor culturale, sportive sau festivităților.

9. **Interzicerea ambalajelor din plastic pentru fructe și legume**, de la 1 ianuarie 2022. În plus, etichetele de pe fructe și legume, care reprezintă de obicei o marcă, un producător sau o etichetă, vor fi interzise, cu excepția cazului în care sunt făcute din hârtie sau din alt material compostabil.
10. **Amplasarea de pubele de recuperare a ambalajelor în supermarketuri**, de la 1 ianuarie 2021. Vor fi amplasate pubele de sortare selectivă pentru ambalajele produselor achiziționate în unitate. Aceste puncte de recuperare le vor permite clienților să se debaraseze de ambalaje de îndată ce părăsesc casele de marcat și de a semnala producătorilor și distribuitorilor inutilitatea ambalajelor (aceștia au și obligația eliminării deșeurilor).
11. **Interzicerea recipientelor din plastic pentru hrana care urmează să fie încălzită, destinată sugarilor și copiilor mici**, de la 1 ianuarie 2025. În secțiile de pediatrie, obstetrică, maternități, centre perinatale etc. recipientele din plastic destinate încălzirii sau gătirii alimentelor pentru copii vor fi interzise (caserolele pentru alimente sau sticlele de plastic).

Partea a II-a legii abordează măsurile pentru o mai bună informare a consumatorilor:

1. **Logo-ul Triman**³ va fi obligatoriu și indicat pe produs, pe ambalajul acestuia sau pe documentele furnizate împreună cu produsul și va fi însoțit de informații despre acțiunea specifică fiecărui tip de sortare a produsului. Logo-ul Triman nu înseamnă că deșeurile se duc în mod necesar la coșul de reciclare, ci că deșeurile sunt supuse unei reguli de sortare (returnarea la magazin, în cazul echipamentelor electrice și electronice; terminale specifice pentru baterii; pubele galbene pentru ambalare etc.). Obligația de a utiliza logo-ul Triman, însoțit de informații despre sortare, va intra în vigoare în 2021. Culoarea pubelelor va fi armonizată în toată țara până la 31 decembrie 2022.
2. **Obligația de a pune la dispoziția publicului informații privind produsele care conțin perturbatori endocrini**, de la 1 ianuarie 2022. Obligația incumbă oricărui actor care introduce pe piață produse care conțin substanțe cu proprietăți perturbatoare endocrine, după ce ANSES⁴ publică o listă a acestor produse și a substanțelor pe care le conține fiecare dintre ele. Această publicație va fi realizată într-un format deschis, permițând platformelor colaboratoare să folosească aceste informații și astfel să informeze mai bine consumatorii.
3. **Stabilirea unei metodologii obligatorii pentru etichetarea de mediu**, din momentul intrării în vigoare a Legii anti-risipă. Actorii din sector vor trebui să colaboreze cu ADEME⁵ pentru a crea etichetare de mediu sau socială pentru întregul

³ Logo-ul Triman este, începând de la 1 ianuarie 2015, sigla de referință pentru a indica un produs/ambalaj reciclabil, <https://www.sydeme.fr/fr/le-point-vert-triman.html>

⁴ Agenția Națională pentru Securitatea Sanitară a Alimentației, Mediului și Muncii, <https://www.anses.fr/fr/content/pr%C3%A9sentation-de-lanses>

⁵ Agenția pentru Tranziție Ecologică, <https://www.ademe.fr/>

sector. Primele două sectoare vizate pe termen scurt sunt produsele textile și cele alimentare. Acest lucru va permite consumatorilor să identifice rapid cele mai responsabile produse și să facă o alegere în cunoștință de cauză.

4. **Informarea consumatorului despre emisiile de gaze cu efect de seră legate de consumul propriu de internet și telefon mobil**, de la 1 ianuarie 2022. Furnizorii de servicii de internet și operatorii de telefonie mobilă trebuie să ofere informații despre cantitatea de date consumate, respectiv echivalentul corespunzător emisiilor de gaze cu efect de seră. Aceste informații vor permite consumatorilor să fie conștienți de impactul activității lor și al consumului lor digital asupra mediului și climei. De asemenea, furnizorii de acces ar putea fi astfel solicitați să își îmbunătățească amprenta de CO₂.
5. **Obligația de a informa despre garanția legală de conformitate**, de la 1 ianuarie 2022. Documentul de facturare (chitanța sau factura) oferite consumatorului în momentul cumpărării trebuie să indice existența și durata garanției legale de conformitate, deoarece, de obicei, aceasta este confundată cu garanția comercială oferită de distribuitor sau producător.

Prin dispozițiile din partea a III-a a legii, se interzice total distrugerea articolelor nealimentare nevândute, consolidând astfel lupta împotriva risipei alimentare. Concret, în cazul în care companiile au avut anterior libertatea să dispună de produsele lor nevândute, vor fi acum obligate să prevadă utilizarea lor, de exemplu, donându-le. Legea conține un număr mare de măsuri care vizează promovarea refolosirii. Crearea unui fond de solidaritate privind refolosirea are ca scop sprijinirea centrelor de resurse (*les ressourceries*)⁶ și a tuturor entităților care intervin în acest domeniu, adesea în beneficiul celor aflați în nevoie. Astfel de măsuri sunt:

1. **Interdicția distrugerii articolelor nealimentare nevândute**, până la 31 decembrie 2021 pentru produsele deja acoperite de răspunderea extinsă a producătorului (REP) și până la 31 decembrie 2023 pentru celelalte produse. În acest sens, aruncarea la gunoi și incinerarea produselor nealimentare nevândute va fi interzisă. Companiile vor trebui să doneze sau să recicleze produsele nevândute, precum produsele de igienă zilnică, îmbrăcăminte, electronice, încălțăminte, cărți, electrocasnice etc. Pe termen mediu și lung, întregul sector industrial va trebui să regândească gestionarea stocurilor pentru a reduce supraproducția.
2. **Creșterea sancțiunilor pentru nerespectarea prevederilor referitoare la risipa de alimente**, o dată cu intrarea în vigoare a legii. Amenzile vor fi mai mari și proporționale cu mărimea profitului, respectiv până la 0,1% din cifra de afaceri, ceea ce este descurajant pentru lanțurile mari de producători și distribuitori.
3. **Crearea de fonduri pentru reutilizare de peste 50 de milioane de euro în fiecare an**. Aceste fonduri vor face posibilă dezvoltarea reutilizării și astfel vor limita risipa de

⁶ <https://ressourceries.info/?lii>

mii de tone de obiecte. Dezvoltarea rețelelor de reutilizare va contribui, de asemenea, la crearea de locuri de muncă.

4. **Permiterea vânzării de medicamente per bucată**, de la 1 ianuarie 2022. În conformitate cu angajamentul prezidențial⁷ și pentru a opri producerea deșeurilor medicamentoase, de la 1 ianuarie 2022 se va introduce vânzarea individuală a medicamentelor în farmacii, atunci când „forma lor farmaceutică o permite și farmacistul o acceptă”. Aceasta este denumită dispensă de unitate (SAD). Concret, atunci când un medic prescrie trei comprimate dintr-un medicament pe zi, timp de trei zile, doar nouă comprimate vor fi livrate pacientului. Distribuirea medicamentelor per unitate este deja în vigoare în mai multe țări, în special în cele anglo-saxone.
5. **Interzicerea distribuției de materiale publicitare nesolicitate, care conțin uleiuri minerale**, de la 1 ianuarie 2022. Distribuirea în cutiile poștale a pliantelor și cataloagelor publicitare nesolicitate, destinate promovării comerciale și tipărite cu cerneluri care conțin uleiuri minerale, va fi interzisă. În plus, distribuția de materiale publicitare pe mașini va fi, de asemenea, interzisă.
6. **Echipamentele medicale mai accesibile și mai ecologice pentru persoanele cu mobilitate redusă**;
7. **Oprirea tipăririi sistematice a chitanțelor și bonurilor de casă**.

În partea a IV-a a legii sunt prevăzute dispoziții pentru stabilirea unui indice de reparabilitate a produselor și extinderea garanției de conformitate.

În partea a V-a, o parte semnificativă a dispozițiilor legii se referă la aruncarea la gunoi și gestionarea deșeurilor. Noile sectoare care se supun obligației „poluatorul plătește”, de exemplu în domeniile jucăriilor, țigărilor, echipamentelor sportive, scutecelor și șervețelilor umede, contribuie la transferul a 500 de milioane de euro din taxele asumate de autoritățile locale către actorii economici responsabili de pe piața deșeurilor, care vor fi astfel încurajați să își proiecteze mai bine produsele și să creeze canale de reutilizare și reciclare.

Ambalaje profesionale, produse sau materiale pentru construcții, jucării, articole sportive și de agrement, articole de bricolaj și de grădină, ulei uzat, mucuri de țigări, gumă de mestecat, textile sanitare (șervețele, prosoape de hârtie, bumbac, scutece etc.), materiale de pescuit vor fi supuse unor noi proceduri. Producătorii acestora se vor organiza singuri și vor trebui să asigure a doua viață a produselor lor. În plus, pentru a asigura o mai bună trasabilitate a deșeurilor, organizațiile ecologice vor trebui să monitorizeze deșeurile pe care le-au colectat în cadrul canalelor REP, până la tratarea finală a acestor deșeuri. Atunci când aceste deșeuri părăsesc teritoriul național, pe parcursul etapelor până la tratarea finală, organizațiile de mediu trebuie să declare ministrului responsabil pentru mediu

⁷ <https://www.luiresident.fr/emmanuel-macron/engagement/generaliser-vente-medicaments-lunite-49139>

natura, cantitatea și destinația deșeurilor exportate. Un decret al Consiliului de Stat va determina modalitățile și detaliile de punere în aplicare.

În Franța au fost elaborate mai multe documente de orientare pe tema donării / redistribuirii alimentelor pe teritoriul național. Federația Franceză a Băncilor de Alimente⁸, în colaborare cu ONG-uri, a elaborat un Ghid de bune practici de igienă în distribuția alimentelor de către organizațiile de caritate (*Guide des bonnes pratiques d'hygiène de la distribution de produits alimentaires par les organismes caritatifs*)⁹, autorizat de Agenția Franceză pentru Siguranța Alimentelor și alte autorități competente. Acesta include îndrumări practice pentru a ajuta operatorii să-și desfășoare activitățile, cum ar fi criteriile de decizie pentru selectarea alimentelor adecvate redistribuirii. De exemplu, în Ghidul regiunii Rhône-Alpes¹⁰ există explicații clare cu privire la tipurile de produse care pot fi donate: pot fi donate toate produsele alimentare proaspete, congelate sau uscate, cu excepția băuturilor alcoolice, cu condiția ca acestea să respecte cerințele privind marcarea datei și etichetarea datei. Aceste documente de orientare ajută la realizarea redistribuirii alimentelor în fiecare etapă a lanțului alimentar, de la producătorul agricol la comercianții cu amănuntul sau operatorii de catering.

Codul mediului¹¹ (Cartea a V-a – Prevenirea poluării, riscurilor și perturbărilor, Titlul IV, Capitolul I – Prevenirea și gestionarea deșeurilor) conține o serie de prevederi destinate combaterii risipei alimentare, după cum urmează:

Art.L541-15-3

Operatorii de catering vor lua măsuri pentru a combate risipa de alimente. Aceștia vor implementa măsurile după efectuarea unui diagnostic preliminar cuprinzând, pe lângă o estimare a cantităților de alimente irosite și a costului acestora, o estimare a aprovizionării cu produse din agricultura ecologică sau alte produse menționate la articolul L.230-5-1 din Codul rural și de pescuit maritim și dacă economiile legate de reducerea acestei risipe le-ar permite o astfel de investiție.

Operatorii agroalimentari vor pune în aplicare, înainte de 1 ianuarie 2021, măsuri de luptă împotriva risipei alimentare, care vor include în special efectuarea unui diagnostic.

În conformitate cu dispozițiile articolului 3 I din Ordonanța nr. 2019-1069 din 21 octombrie 2019, operatorii de catering care nu sunt angajați în combaterea risipei alimentare la data publicării respectivei ordonanțe au o perioadă de un an de la această dată pentru efectuarea diagnosticului preliminar menționat la articolul L.541-15-3.

⁸ <https://www.banquealimentaire.org/>

⁹ https://agriculture.gouv.fr/sites/minagri/files/documents/pdf/gph_20115943_0001_p000_cle0e8e3f.pdf

¹⁰ https://draaf.auvergne-rhone-alpes.agriculture.gouv.fr/IMG/pdf/Guide_dons_alimentaires_-_20-septembre-1_cle0124ef.pdf

¹¹ https://www.legifrance.gouv.fr/codes/section_lc/LEGITEXT000006074220/LEGISCTA000006159289/2020-05-13/#LEGISCTA000023268618

Art.L541-15-4

Orice aliment destinat consumului uman care, într-o etapă a lanțului alimentar, este pierdut, aruncat sau degradat constituie risipă de alimente.

Lupta împotriva risipei alimentare implică responsabilizarea și mobilizarea producătorilor, procesatorilor și distribuitorilor de mărfuri alimentare, consumatorilor și asociațiilor. Acțiunile de combatere a risipei de alimente sunt puse în aplicare în următoarea ordine de prioritate:

- 1. Prevenirea risipei de alimente;*
- 2. Utilizarea articolelor nevândute adecvate consumului uman, prin donare sau prelucrare;*
- 3. Recuperare destinată hranei animalelor;*
- 4. Utilizarea în scopuri de compost pentru agricultură sau valorificare energetică, în special prin metanizare.*

Lupta împotriva risipei alimentare include sensibilizarea și formarea tuturor părților interesate, mobilizarea părților interesate la nivel local și comunicarea regulată cu consumatorii, în special în cadrul programelor locale de prevenire a producerii deșeurilor.

Art.L541-15-5

Distribuitorii din sectorul alimentar, operatorii de comerț en-gros, operatorii din industria agroalimentară care produc alimente care pot fi livrate ca atare către un comerciant alimentar en-détail și operatorii de catering vor asigura comercializarea produselor lor alimentare sau recuperarea lor în conformitate cu ierarhia stabilită la articolul L.541-15-4. Fără a aduce atingere normelor referitoare la siguranța alimentelor, aceștia nu au voie să facă, în mod deliberat, alimentele nevândute, care sunt încă comestibile, improprii pentru consumul uman sau pentru orice altă formă de recuperare prevăzută în același articol L.541-15-4.

Art.L541-15-6

I.- Donarea produselor alimentare de către persoanele menționate la punctul II al acestui articol către o asociație autorizată în baza articolului L.266-2 din Codul de acțiune socială și al familiilor face obiectul unui acord, care specifică modalitățile. Aceste persoane asigură calitatea donației în timpul transferului și stabilesc proceduri pentru monitorizarea și controlul calității donației.

Cel târziu la un an de la începerea activității sau de la data la care ating pragurile menționate de la punctul II al acestui articol, aceste persoane sunt obligate să propună încheierea unui astfel de acord uneia sau mai multor asociații menționate în primul paragraf.

II.- Sunt supuși obligațiilor menționate la punctul I:

- 1. Comercianții cu amănuntul de produse alimentare, a căror suprafață de vânzare este mai mare decât pragul menționat la primul paragraf al articolului 3 din Legea nr.72-*

657 din 13 iulie 1972 instituind măsuri în favoarea anumitor categorii de comercianți și artizani vârstnici;

2. Operatorii din industria agroalimentară menționați la articolul L.541-15-5, a căror cifră de afaceri anuală depășește cincizeci de milioane de euro;
3. Operatori de catering colectiv, al căror număr de mese preparate depășește trei mii de mese pe zi;
4. Comercianții alimentari en-gros, a căror cifră de afaceri anuală depășește cincizeci de milioane de euro.

Il bis. - Comercianții cu amănuntul de produse alimentare, a căror suprafață de vânzare este sub pragul menționat în primul paragraf al articolului 3 din legea nr.72-657 din 13 iulie 1972, pot încheia cu cel puțin o persoană menționată în articolul L.266-2 din Codul de acțiune socială și al familiilor care solicită, un acord specificând modalitățile conform cărora produsele alimentare îi sunt oferite gratuit. Comercianții ambulanți, furnizorii și organizatorii de evenimente pot încheia acorduri în aceleași condiții.

III. - Nicio stipulare contractuală, încheiată între un operator din industria agroalimentară și un distribuitor, nu poate împiedica donarea produselor alimentare vândute sub marca acestui distribuitor către o asociație autorizată în baza articolului L.266-2 din Codul de acțiune socială și al familiilor.

IV. - Prevederile prezentului articol nu se aplică produselor alimentare improprie consumului;

V. - Nerespectarea obligației prevăzute la punctul I se pedepsește cu amenda prevăzută pentru contravențiile clasei a cincea.

Art.L541-15-6-1

Atunci când nu sunt supuși obligației prevăzute la articolul L.225-102-1 din Codul comercial, operatorii menționați la articolul L.541-15 -6, pct.2 și 3, fac publice în fiecare an, prin orice mijloace de comunicare, angajamentele lor în favoarea luptei împotriva risipei alimentare, procedurile de control intern pe care le implementează și rezultatele obținute, care vor include volumul donațiilor de alimente efectuate.

Art.L541-15-6-1-1

I. - Se instituie eticheta națională „anti-risipă alimentară” care poate fi acordată oricărei persoane juridice care contribuie la obiectivele naționale de reducere a deșeurilor alimentare.

II. - Condițiile de aplicare a acestui articol sunt stabilite prin decret.

ITALIA

În 2016, Italia a adoptat Legea nr.166/2016 privind donarea și redistribuirea produselor alimentare și farmaceutice în scopuri sociale și de limitare a deșeurilor¹² (*Diposizioni concernenti la donazione and the distribution of products food and farmaceutici a fini di solidarietà sociale e per la limitazione degli sprechi*). Legea creează un grup consultativ național pentru lupta împotriva risipei alimentare și pentru sprijinirea operatorilor în domeniul alimentar, coordonată de Ministerul Agriculturii. Grupul reunește toți actorii lanțului de aprovizionare cu alimente (de la agricultură, la sectorul serviciilor alimentare), organizațiile caritabile și autoritățile competente (Ministerul Sănătății, Ministerul Mediului) pentru a studia teme legate de redistribuirea alimentelor. De asemenea, legea prevede înființarea unui observator național ca parte a grupului consultativ național pentru colectarea și armonizarea datelor privind surplusul de alimente, redistribuirea alimentelor și risipa de alimente.

Anterior, în 2014, Ministerul Mediului a lansat Planul Național de Prevenire a Deșeurilor Alimentare (*Piano Nazionale di Prevenzione degli Sprechi Alimentari-PINPAS*)¹³, cu obiectivele:

- introducerea preocupărilor privind prevenirea deșeurilor alimentare în centrul agendei politice de la nivel local până la nivel european;
- creșterea și răspândirea cunoștințelor despre impactul asupra mediului, societății și economiei al deșeurilor alimentare;
- conștientizarea consumatorilor.

PINPAS prevede evaluarea cantităților de deșeuri alimentare la sursă și recuperarea surplusului de alimente prin donații către organizații de caritate. PINPAS contribuie la creșterea gradului de conștientizare cu privire la donarea de alimente, o practică de altfel rară în Italia. În cadrul celor 10 priorități la nivel național, planul încurajează direct redistribuirea alimentelor, cum ar fi donarea de produse nevândute și introducerea unor criterii de stimulare în contractele colective de servicii alimentare pentru actorii care distribuie în mod liber surplusul de alimente. PINPAS intenționează să abordeze problema deșeurilor alimentare de-a lungul întregului lanț de aprovizionare de la producția primară până la consumul final.¹⁴

PINPAS a fost pregătit în colaborare cu *Waste Watcher*, Observatorul privind deșeurile menajere promovat de *Last Minute Market*, un *spin-off* al Universității din Bologna,

¹² <https://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2016/08/30/16G00179/sg>

¹³

https://www.minambiente.it/sites/default/files/archivio_immagini/Galletti/Comunicati/PINPAS%2010%20MISURE%20PRIORITARIE%205%20GIUGNO%202014.pdf

¹⁴ *Food redistribution in EU. Mapping and analysis of existing regulatory and policy measures impacting food redistribution from EU member states, 2020* – Deloitte, Directorate-General for Health and Food Safety, ECORYS, Wageningen Economic Research, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/8f5d3481-b753-11ea-bb7a-01aa75ed71a1/language-en>

care s-a ocupat de prevenirea și cercetarea legate de risipa alimentară de peste 15 ani. Observatorul este organizat în colaborare cu SWG, o companie de cercetare a pieței, și Departamentul de Științe și Tehnologie Agricolă, de Mediu și Alimentație de la Universitatea din Bologna.

Articolul 1 al Legii nr.166/2016 enunță scopul legii, respectiv reducerea deșeurilor pentru fiecare dintre etapele de producție, prelucrare, distribuție și gestionare a produselor alimentare, farmaceutice și a altor produse prin punerea în aplicare a unor obiective prioritare:

- promovarea recuperării și donării surplusurilor de alimente, în mod prioritar pentru uzul uman, precum și de produse farmaceutice și alte produse, în scopul solidarității sociale;
- contribuie la limitarea impactului negativ asupra mediului și resurselor naturale, reducerea producției de deșeuri și promovarea reutilizării și reciclării, cu scopul de a extinde ciclul de viață al produselor;
- contribuie la realizarea obiectivelor generale stabilite de Programul Național de Prevenire a Deșeurilor și de Planul Național de Prevenire a Deșeurilor Alimentare, precum la de reducerea cantității de deșeuri biodegradabile trimise către amplasamentele de eliminare;
- contribuie la impulsionearea activității de cercetare, informare și sensibilizare a consumatorilor și a instituțiilor cu privire la problemele care fac obiectul măsurii, cu referire specială la noile generații.

Articolele 3-12 prevăd unele măsuri pentru simplificarea distribuirii gratuite a produselor alimentare în scopuri de solidaritate socială și reducere a risipei, în conformitate cu reglementările privind igiena și siguranța alimentelor: surplusurile alimentare să fie destinate cu prioritate consumului uman; alimentele neadecvate consumului uman pot fi utilizate, după caz, ca hrană pentru animale sau pentru compostare. Alimentele pot fi donate și după expirarea termenului de valabilitate, dacă sunt garantate integritatea ambalajului primar și condițiile de depozitare și prelucrare. Se stabilesc dispoziții specifice pentru produsele de panificație finite și derivații din aluaturi de făină care nu necesită păstrarea în anumite condiții termice; acestea din urmă, dacă nu sunt vândute sau distribuite în termen de 24 de ore de la producția lor, sunt considerate excedent în ceea ce privește revânzarea în magazine (inclusiv în marile lanțuri comerciale, prin intermediul producătorilor meșteșugari sau industriali, în fermele de vacanță sau în industria de servicii alimentare) și, prin urmare, pot fi donate beneficiarilor.

Articolul 10 prevede că Ministerul Sănătății, după acordul încheiat în cadrul conferinței comune a miniștrilor, emite orientări pentru entitățile care gestionează cantine școlare, comunitare și sociale, în scopul prevenirii și reducerii deșeurilor și în scopul distribuirii produselor alimentare.

Articolul 13 extinde lista entităților autorizate care efectuează, în scopuri caritabile, distribuția gratuită a produselor alimentare, a produselor farmaceutice și a altor produse către cei săraci.

În plus față de ONG-uri, entitățile publice și private înființate ca entități non-profit, cu scopul de a urmări obiective civice și sociale care promovează și desfășoară activități de interes public general devin părți autorizate să efectueze distribuții gratuite; în ceea ce privește donațiile, produsele farmaceutice și alte produse pot fi donate alături de produsele alimentare.

Articolul 14 prevede aceleași proceduri în ceea ce privește articolele de îmbrăcăminte și accesorii, atâta timp cât acestea din urmă au fost donate cu respectarea legii. În acest din urmă caz, bunurile care nu pot fi donate sau care se dovedesc a fi inadecvate pentru utilizarea ulterioară sunt gestionate în conformitate cu normele privind deșeurile prevăzute în Decretul legislativ nr.152/2006.¹⁵

SPANIA

În Spania, domeniul este reglementat la nivelul fiecăreia dintre cele 17 comunități autonome.

În preambulul Legii nr.3/11 martie 2020 privind combaterea risipei alimentare și prevenirea producerii de deșeuri, Catalonia¹⁶ se subliniază:

Pierderile și risipa de alimente slăbesc economia, fac întreprinderile mai puțin competitive, cresc cheltuielile gospodăriilor și obligă autoritățile să aloce resurse pentru gestionarea acestora. În plus, duc la reducerea disponibilității terenurilor fertile, la pierderea diversității biologice, la utilizarea excesivă a apei potabile și a energiei, precum și la creșterea generării de deșeuri și sunt, de asemenea, una dintre principalele cauze ale schimbărilor climatice. În anumite condiții, părțile comestibile ale alimentelor rămase în ferme, reîncorporate în sol sau utilizate pentru compostare la fața locului, pot contribui la dezvoltarea sistemelor productive care respectă conservarea biodiversității și mediul înconjurător. În sfera socială, criza economică a oferit un imbold multor entități sociale și altor organizații non-profit pentru a lucra la securitatea alimentară pentru întreaga populație. În timp ce pierderea și risipa de alimente reprezintă un aspect separat de sărăcie, aceste organizații au jucat un rol-cheie în redistribuirea alimentelor, oferind noi modele de implicare și reintegrare socială prin muncă, bazate pe economia circulară și utilizarea eficientă de resurse.

¹⁵ Briefing of Law 166/2016 made by the Italian Chamber of Deputies, Banco Alimentare, 2016, <https://www.bancoalimentare.it/en/node/4222>

¹⁶ https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/fw_lib_fwp-strat_law-3-2020.pdf

Articolul 3 prevede că legea se aplică tuturor entităților interesate din lanțul alimentar care desfășoară activități pe teritoriul Cataloniei, indiferent de locul în care se află sediul social: operatori în servicii de alimentație și hoteliere, restaurante și catering, entități sociale și alte organizații non-profit care furnizează servicii de distribuție a alimentelor, autoritățile publice, consumatori, producători agricoli.

Potrivit art.11, entitățile din lanțul alimentar trebuie să își adapteze acțiunile la următoarea ierarhie a priorităților: prevenirea risipei alimentelor; utilizare destinată consumului uman; utilizarea destinată animalelor; reutilizarea materialelor pentru recuperarea elementelor și substanțelor conținute în deșeurile alimentare pentru uz industrial; reutilizarea materialului pentru obținerea compostului de calitate; reutilizarea pentru energie prin obținerea de biogaz; alte tipuri de reutilizare pentru energie; eliminare.

Legea enumeră următoarele fapte ca infracțiuni grave:

a) desfășurarea unei activități în sfera de aplicare a prezentei legi fără a avea un plan de prevenire a risipei de alimente, sau având un plan necorespunzător;

b) fapta de a nu cuantifica pierderile și risipa de alimente sau de a nu raporta acest lucru în fiecare an;

c) nerespectarea ierarhiei prevăzute la art.11;

d) fapta de a nu respecta condițiile necesare pentru consum sau reutilizare.

Infracțiunile minore prevăzute de lege sunt:

a) fapta de a permite consumatorilor să ia un aliment pe care nu l-au consumat, fără un cost suplimentar.

b) fapta de a nu informa în mod clar și vizibil consumatorii din unitatea respectivă, de preferință în meniul fixat sau în meniul à la carte, cu privire la interdicția de a lua alimente pe care nu le-au consumat.

c) să nu ofere consumatorilor recipiente pentru transportul alimentelor pe care nu le-au consumat sau să nu le permită consumatorilor să ia astfel de alimente în recipientele pe care aceștia le-au adus.

d) nealocarea alimentelor după data de expirare la utilizările menționate la articolul 11, în ordinea preferințelor stabilite în acel articol, în conformitate cu dispozițiile stabilite de reglementări.

e) cumpărarea produselor alimentare prin practici comerciale neloiale sau care sunt contrare normelor de concurență și cauzează sau încurajează risipa de alimente în rândul furnizorilor.

DANEMARCA

Potrivit Raportului de țară din cadrul Programului european FUSIONS (*Food Use for Social Innovation by Optimising Waste Prevention Strategies*)¹⁷ – Denmark, country report on national food waste policy – Danemarca nu are un plan național de prevenire a deșeurilor alimentare. Lupta împotriva risipei de alimente este parțial inclusă în Strategia „Danemarca fără deșeuri”¹⁸, care a fost lansată în octombrie 2013 de guvernul danez în vederea reducerii și reciclării deșeurilor în general. În ultimele decenii, Danemarca a incinerat aproape 80% din deșeurile menajere. Chiar dacă acest lucru a adus o contribuție importantă la producția de energie verde, s-au pierdut materiale și resurse care altfel ar fi putut fi reciclate. Guvernul și-a propus ca în 2022 Danemarca să recycleze 50% din deșeurile menajere. Strategia nu conține cerințe noi pentru municipalitățile individuale. Va rămâne în continuare la latitudinea municipalității să stabilească nivelul de servicii și organizarea gestionării deșeurilor.

Potrivit Agenției Daneze pentru Protecția Mediului, reglementările principale în vigoare din Danemarca:¹⁹

- Legea privind protecția mediului nr. 698 din 22 septembrie 1998, al cărei scop este de a contribui la protejarea naturii și a mediului, permițând astfel o dezvoltare socială durabilă în ceea ce privește condițiile umane de viață și conservarea florei și faunei. Acesta are ca scop prevenirea și combaterea poluării aerului, apei, solului și subsolului, precum și a neplăcerilor cauzate de vibrații și zgomot, reducerea utilizării și risipei materiilor prime și a altor resurse, promovarea utilizării unei tehnologii mai curate și reciclare.
- Ordinul nr.48 privind deșeurile din 13 ianuarie 2010 specifică normele pentru incinerarea deșeurilor, conformitatea de mediu și eficiența a instalației de incinerare și obligația de reglementare a municipalităților, cum ar fi planificarea gestionării deșeurilor și elaborarea regulamentelor privind impunerea taxelor și colectarea deșeurilor.
- Ordinul Ministerului Mediului nr.1650 din 13 decembrie 2006 privind utilizarea deșeurilor în agricultură reglementează calitatea deșeurilor alimentare livrate pentru producerea biogazului și compostare, impunând valori limită pentru conținut de metale grele și substanțe xenobiotice.

¹⁷ <https://www.eu-fusions.org/phocadownload/country-report/DENMARK%2023.02.16.pdf>

¹⁸ https://eng.mst.dk/media/164923/denmark-without-waste-ii_wasteprevention.pdf

¹⁹ <https://eng.mst.dk/trade/gene-technology/the-danish-environmental-protection-agency-and-gmo/regulation/>

Planul de resurse și deșeuri 2024 al municipalității Copenhaga²⁰ se concentrează pe economia circulară și urmărește trei obiective majore pentru reducerea cantității de deșeuri la stațiile de incinerare:

- 70% din cantitatea de deșeuri menajere și deșeuri comerciale ușoare trebuie colectate pentru reciclare;
- locuitorii din Copenhaga vor trebui să recicleze de 3 ori mai mult;
- emisiile de CO₂ trebuie reduse cu 59.000 de tone.

Aceste obiective și Planul Climatic KBH 2025²¹ sunt cruciale pentru ca orașul să-și atingă obiectivul de a deveni neutru CO₂ în 2025.

Din 2020, cele 98 de municipalități daneze trebuie să urmeze reguli comune de reciclare²², potrivit cărora toți locuitorii și toate companiile trebuie să sorteze deșeurile în zece fracții pentru a atinge obiectivul de reciclare: 74% din toate deșeurile menajere să fie reciclate până în 2024.

Acest plan include colectarea deșeurilor alimentare; aproximativ 90% dintre danezi locuiesc în apartamente, anterior acest aspect fiind descurajant în eliminarea deșeurilor biodegradabile.

Consiliile locale oferă acum tuturor gospodăriilor pubele pentru deșeuri alimentare și furnizează saci compostabili pentru a încuraja locuitorii să facă acel pas suplimentar și să elimine deșeurile în mod responsabil.

Deșeurile alimentare, un supliment valoros în instalațiile de biogaz pe bază de gunoi de grajd, vor fi refolosite și distribuite ca îngrășământ.

Programele și companiile care luptă împotriva risipei de alimente au început să se facă remarcate încă din 2016 și este evident că vor avea succes în continuare, atât în relația cu factorii de decizie politică, cât și cu oamenii în viața de zi cu zi.²³

În fiecare an, ministrul danez al Mediului și Alimentației organizează un Summit internațional "O masă mai bună pentru mai mulți oameni".²⁴ Summit-ul consolidează eforturile pentru atingerea Obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Națiunilor Unite, adoptate de toate statele membre ONU în 2015. Viziunea este de a asigura un sistem alimentar global sigur, sănătos și durabil pentru oameni și pentru planetă. Ministrul danez pentru mediu și alimentație găzduiește acest summit pentru a intra în legătură cu liderii din politică, afaceri,

²⁰ <https://www.kk.dk/artikel/cirkulaer-koebenhavn-ressource-og-affaldsplan-2024>

²¹ <https://byudvikling.kk.dk/artikel/kbh-2025-klimaplanen>

²² Ghid de reciclare Copenhaga, <https://www.scandinaviastandard.com/trash-talk-how-to-recycle-in-copenhagen/>

²³ *The best ways to reduce food waste in Denmark*, 2021, <https://www.scandinaviastandard.com/the-best-ways-to-reduce-food-waste-in-denmark/>

²⁴ <https://bfmp.dk/themes/>

știință și organizații, pentru a identifica în mod colectiv noi căi către o transformare a sistemelor alimentare și pentru a demara acțiuni noi.

Grupul de reflecție pentru prevenirea risipei alimentare, ONE\THIRD²⁵, este o instituție autonomă din cadrul Ministerului Mediului și Alimentației, înființat în 2019. Scopul principal al ONE\THIRD este de a dezvolta și implementa o bază solidă de programe, cercetări și inițiative responsabile la nivel național desfășurate în toate etapele lanțului alimentar, consolidând astfel poziția Danemarcei ca lider global în lupta împotriva risipei de alimente. Grupul de reflecție are un consiliu independent format din șapte membri, precum și aproape 55 de organizații membre din lanțul valoric alimentar: companii, organizații, universități și autorități. Printre altele, grupul va opera un acord voluntar privind un obiectiv comun de reducere a deșeurilor alimentare, aliniat cu obiectivul de dezvoltare durabilă 12.3 pentru întregul lanț alimentar, de la fermă la consumator (*from farm to fork*).

GERMANIA

Strategia națională pentru reducerea deșeurilor alimentare²⁶ a fost adoptată în februarie 2019 de guvernul federal. Bazată pe patru piloni – creșterea gradului de conștientizare, cercetare, cooperare cu părțile interesate de-a lungul lanțului valoric și implementarea proiectelor – strategia națională vizează prevenirea risipei în Germania, inclusiv a celei alimentare, implicând toți actorii din lanțul de aprovizionare cu alimente, în conformitate cu obiectivul de dezvoltare durabilă 12.3 (înjumătățirea pe cap de locuitor la nivel mondial a risipei de alimente la nivel de vânzare cu amănuntul și de consum și reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare, inclusiv a pierderilor post-recoltare, până în 2030)²⁷. Strategia identifică posibilele cauze ale risipei de alimente, ca și provocările și sferile de activitate pentru a reduce substanțial risipa de alimente de-a lungul întregului lanț de aprovizionare cu alimente. Landurile, actorii societății civile și asociațiile din sectorul agroalimentar, din producția artizanală de alimente și din sectorul restaurante și catering au fost implicați în elaborarea strategiei germane.²⁸

La data de 4 martie 2020, ministrul federal pentru alimentație și agricultură, Julia Klöckner, împreună cu președinții a șapte asociații-umbrelă din sectoarele agroalimentar, comerț, producție alimentară artizanală și din sectorul restaurantelor și alimentației publice, au semnat un Acord general privind reducerea risipei alimentare²⁹, care stă la baza cooperării în implementarea Strategiei naționale de reducere a deșeurilor alimentare.

²⁵ <https://onethird.dk/about-us/>

²⁶ <https://www.bmel.de/EN/topics/food-and-nutrition/food-waste/national-strategy-for-food-waste-reduction.html>

²⁷ Obiectivele dezvoltării durabile, Agenda 2030, ONU, <http://dezvoltaredurabila.gov.ro/web/obiective/odd12/>

²⁸ <https://www.bmel.de/EN/topics/food-and-nutrition/food-waste/national-strategy-for-food-waste-reduction.html>

²⁹

https://www.bmel.de/SharedDocs/Downloads/DE/_Ernaehrung/Lebensmittelverschwendung/grundsatzvereinbarung-lebensmittelverschwendung.html

Ministerul federal pentru alimentație și agricultură³⁰, în cooperare cu Universitatea din Stuttgart și cu Institutul Johann Heinrich von Thünen (TI), a calculat nivelurile de deșeuri alimentare de-a lungul întregului lanț de aprovizionare cu alimente pentru Germania³¹. În acest sens, au fost luate în considerare cerințele Uniunii Europene, ceea ce asigură comparabilitatea viitoare a cantităților de deșeuri alimentare din statele membre și vor servi ca bază pentru raportarea continuă către UE până în 2030. Datele TI au fost publicate la 12 septembrie 2019 și formează baza de lucru și criteriul de referință pentru a descrie progresele realizate de Strategia națională de reducere a deșeurilor alimentare. Metodologia specifică pentru raportarea către UE este în curs de dezvoltare.

Mai mult, Ministerul federal pentru Alimentație și Agricultură a publicat un Ghid privind donarea de alimente către organizații de asistență socială - Aspecte juridice, 2019³², pentru a oferi orientări cu privire la cadrul legal pentru redistribuirea alimentelor în Germania. Cu ajutorul acestui ghid, ministerul promovează redistribuirea alimentelor prin clarificarea cadrului juridic adesea complicat în acest domeniu. Surplusul de alimente este, de asemenea, definit în acest ghid. Conform ghidului, toate grupele de produse (de exemplu, fructe și legume proaspete, conserve și alimente congelate) pot fi donate atât timp cât produsele sunt considerate sigure pentru consumul uman.

Inițiativa “Prea bun pentru a fi aruncat!” (*Zu gut für die Tonne!*)³³ a fost lansată de Ministerul Federal al Alimentației și Agriculturii (BMEL) în martie 2012 și informează consumatorii despre valoarea alimentelor, cauzele risipei alimentare și modalitățile de reducere a acestei risipe. Această inițiativă încă funcționează este în curs de extindere, iar în viitor se intenționează să includă toate sectoarele lanțului de aprovizionare cu alimente.

Pe platforma www.lebensmittelwertschaetzen.de, guvernul federal și statele publică inițiative împotriva risipei de alimente, fac apel la alți actori să-și prezinte proiectele și, astfel, sporesc gradul de conștientizare asupra acestui subiect.

Guvernul federal pune la dispoziție în prezent aproximativ 16 milioane de euro ca finanțare a programelor de cercetare care vizează reducerea risipei de alimente: eficiența resurselor, procesarea alimentelor, ambalarea inteligentă sau comportamentul consumatorilor. De asemenea, guvernul promovează dezvoltarea de soluții digitale pentru a îmbunătăți distribuția alimentelor către organizațiile non-profit. Sunt promovate sisteme inovatoare de măsurare pentru a dezvolta abordări durabile, de exemplu înregistrarea deșeurilor alimentare rezultate din consumul în afara casei.

³⁰ https://www.bmel.de/EN/Home/home_node.html

³¹ <https://www.bmel.de/DE/themen/ernaehrung/lebensmittelverschwendung/studie-lebensmittelabfaelle-deutschland.html>

³² <https://www.bmel.de/SharedDocs/Downloads/EN/Publications/Guidebook-donating-food-welfareorganisations.html>

³³ <https://www.zugutfuerdietonne.de/>

În toate landurile germane, ministerele de resort au lansat inițiative educaționale și programe de conștientizare a consumatorilor de toate vârstele, în scopul reducerii risipei alimentelor.³⁴ În landul Baden-Württemberg, Ministerul alimentației, zonelor rurale și al protecției consumatorilor este responsabil cu reducerea risipei alimentare, conducând cu succes numeroase proiecte și programe.³⁵ Întrucât toate etapele lanțului de valorificare pot contribui la reducerea risipei de alimente, măsurile din Baden-Württemberg vizează domenii diferite. Informațiile și asistența pentru consumatori fac, de asemenea, parte din activități, ca și colaborarea dintre reprezentanții comercianților și cei ai restaurantelor și unităților de tip catering. Strategia de durabilitate din Baden-Württemberg a fost lansată în 2007 și se consideră o platformă pentru dezbaterile și implementarea problemelor importante ale dezvoltării durabile, prin cooperare între stat, afaceri și societate.³⁶

În landul Bavaria, Ministerul pentru alimentație a implementat, începând cu 17 octombrie 2016, proiectul regional Wir retten Lebensmittel! (Salvăm alimentele!)³⁷, în cadrul căruia s-au reunit reprezentanți din întreg lanțul agroalimentar - producție, procesare, comerț intern, import/export etc. Au fost stabilite 17 "operațiuni de salvare":

1. diplomă de "Salvator al alimentelor" în școli; scopul este de a-i sensibiliza pe copii în legătură cu risipa de mâncare și de a-i face să valorizeze alimentele;
2. luări de poziție oficiale; în grupurile de lucru specializate, alianța elaborează documente cu privire la aspectele relevante ale pierderilor și deșeurilor alimentare (de exemplu, data de expirare), al căror conținut este asumat de toți partenerii alianței;
3. indicatorul de consum (evitarea pierderilor alimentare folosind un scanner alimentar); este destinat să permită consumatorului să se orienteze mai bine cu privire la momentul exact în care un aliment este încă potrivit pentru consum.
4. concurs de start-up în prevenirea risipei alimentare; echipe de start-up ambițioase își prezintă ideile de afaceri într-o competiție pentru reciclarea semnificativă a subproduselor din producția de alimente (de exemplu, tescovină din prelucrarea fructelor). Cele mai bune idei vor primi apoi un premiu. Partenerii alianței sprijină câștigătorii premiului în dezvoltarea ulterioară a ideilor lor.
5. înregistrarea continuă a pierderilor de alimente în Bavaria; partenerii de alianță susțin înregistrarea, de exemplu, prin: furnizarea de resurse financiare; sprijin pentru identificarea datelor și cifrelor cheie; angajament și lucru în rețea pentru a atrage alți actori relevanți din sector.
6. informații despre termenul de valabilitate direct pe produs; împreună cu partenerii de alianță din rândurile consumatorilor, comercianților și producătorilor, se iau măsuri

³⁴ <https://www.zugutfuerdietonne.de/strategie/bund-und-laender/>

³⁵ <https://mlr.baden-wuerttemberg.de/de/unsere-themen/ernaehrung/lebensmittelretter/>

³⁶ <https://um.baden-wuerttemberg.de/de/umwelt-natur/nachhaltigkeit/nachhaltigkeitsstrategie/nachhaltigkeitsstrategie/>

³⁷ https://www.stmelf.bayern.de/mam/cms01/agrarpolitik/dateien/stmelf_aktuell_buendnis_lebensmittel.pdf

într-o abordare pilot pentru o mai bună înțelegere, vizibilitate și procesare IT a datei de valabilitate.

7. pachete media;
8. frigiderul, ca salvator de alimente; informații despre depozitarea corectă;
9. instructaje pentru unitățile de catering;
10. suport logistic digital pentru distribuitori; ca parte a unui proiect pilot, vor fi încercate noi abordări, astfel încât voluntarii de la băncile de alimente și instituțiile de caritate să poată afla mai devreme când alimentele sunt gata de ridicat. Aceste abordări sunt, de asemenea, menite să faciliteze angajaților de pe piață transmiterea donațiilor.
11. proiect de cercetare: sistemul de economisire a alimentelor în gospodării;
12. concurs de management al alimentelor la comercianții cu amănuntul;
13. sistem de prognoză pentru mesele luate în afara casei;
14. aplicație digitală pentru angajații supermarketurilor;
15. evenimente sponsorizate pentru colectarea de alimente;
16. punct de colectare "Salvăm alimentele!";
17. simpozion "Prognoza cererii de alimente în comerțul cu amănuntul".³⁸

³⁸ <https://www.stmelf.bayern.de/wir-retten-lebensmittel>

Surse

Publicații UE

1. *Food redistribution in the EU: Mapping and analysis of existing regulatory and policy measures impacting food redistribution from EU Member States*, 2020, https://menosdesperdicio.es/sites/default/files/documentos/relacionados/food_redistribution_in_the_eu.pdf ;
2. *Redistribution of surplus food: Examples of practices in the Member States*, EU Platform on Food Losses and Food Waste, May 2019, https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/fw_eu-actions_food-donation_ms-practices-food-redis.pdf ;
3. *Development of an evaluation framework to assess performance of food waste prevention actions*, 2019, <https://op.europa.eu/ro/publication-detail/-/publication/8f771f0c-1d4c-11ea-95ab-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-207406405> ;
4. *Review of studies on food waste accounting at Member State level*, 2019, <https://op.europa.eu/ro/publication-detail/-/publication/e8e18370-1db9-11ea-95ab-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-search>
5. *Market study on date marking and other information provided on food labels and food waste prevention*, 2018, <https://op.europa.eu/ro/publication-detail/-/publication/e7be006f-0d55-11e8-966a-01aa75ed71a1/language-en>

Franța

1. Legea nr.2020-105 din 10 februarie 2020 privind lupta împotriva risipei și economia circulară, <https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000041553759/> ;
2. Punctul verde/Triman, Sindicatul mixt de transport și tratare a deșeurilor menajere, Moselle-Est, <https://www.sydeme.fr/fr/le-point-vert-triman.html> ;
3. Agenția Națională pentru Securitatea Sanitară a Alimentației, Mediului și Muncii, <https://www.anses.fr/fr/content/pr%C3%A9sentation-de-lanses> ;
4. Agenția pentru Tranziție Ecologică, <https://www.ademe.fr/> ;
5. La Ressourcerie, <https://ressourceries.info/?lil> ;
6. Federația Franceză a băncilor alimentare, <https://www.banquealimentaire.org/> ;
7. Distribuirea produselor alimentare prin intermediul organizațiilor caritabile, Ministerul Agriculturii, https://agriculture.gouv.fr/sites/minagri/files/documents/pdf/gph_20115943_0001_p000_cle0e8e3f.pdf ;
8. Ghidul regiunii Rhône-Alpes cu privire la tipurile de produse care pot fi donate, https://draaf.auvergne-rhone-alpes.agriculture.gouv.fr/IMG/pdf/Guide_dons_alimentaires_-_20-septembre-1_cle0124ef.pdf ;
9. Codul mediului, https://www.legifrance.gouv.fr/codes/section_lc/LEGITEXT000006074220/LEGISCTA000006159289/2020-05-13/#LEGISCTA000023268618 ;
10. Les restos du coeur, <https://www.restosducoeur.org/nos-actions/aide-alimentaire/> .

Italia

1. Legea nr.166/2016 privind donarea și redistribuirea produselor alimentare și farmaceutice în scopuri sociale și de limitare a deșeurilor, <https://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2016/08/30/16G00179/sg> ;

2. Planul Național de Prevenire a Deșeurilor Alimentare, https://www.minambiente.it/sites/default/files/archivio_immagini/Galletti/Comunicati/PINPAS%2010%20MISURE%20PRIORITARIE%205%20GIUGNO%202014.pdf ;
3. *Food redistribution in EU. Mapping and analysis of existing regulatory and policy measures impacting food redistribution from EU member states*, 2020 – Deloitte, Directorate-General for Health and Food Safety, ECORYS, Wageningen Economic Research, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/8f5d3481-b753-11ea-bb7a-01aa75ed71a1/language-en> ;
4. *Situation on food waste in Italy*, Interreg Central Europe, 2016-2019, <http://www.reducefoodwaste.eu/situation-on-food-waste-in-italy.html> ;
5. *Italy, country report on food waste*, 2016, FUSIONS EU Project, <http://www.eu-fusions.org/phocadownload/country-report/FUSIONS%20IT%20Country%20Report%2030.06.pdf>

Spania

1. Briefing of Law 166/2016 made by the Italian Chamber of Deputies, Banco Alimentare, 2016, <https://www.bancoalimentare.it/en/node/4222>
2. Legii nr.3/11 martie 2020 privind combaterea risipei alimentare și prevenirea producerii de deșeuri, Catalonia, https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/fw_lib_fwp-strat_law-3-2020.pdf

Danemarca

1. *Denmark, country report on national food waste policy*, Programul UE FUSIONS (*Food Use for Social Innovation by Optimising Waste Prevention Strategies*), <https://www.eu-fusions.org/phocadownload/country-report/DENMARK%2023.02.16.pdf> ;
2. Strategia națională „Danemarca fără deșeuri”, https://eng.mst.dk/media/164923/denmark-without-waste-ii_wasteprevention.pdf ;
3. Agenția daneză pentru protecția mediului, Reglementări în materie de mediu, <https://eng.mst.dk/trade/gene-technology/the-danish-environmental-protection-agency-and-gmo/regulation/> ;
4. Planul de resurse și deșeuri 2024 al municipaliității Copenhaga, <https://www.kk.dk/artikel/cirkulaer-koebenhavn-ressource-og-affaldsplan-2024>
5. Planul Climatic KBH 2025, <https://byudvikling.kk.dk/artikel/kbh-2025-klimaplanen> ;
6. Ghid de reciclare Copenhaga, <https://www.scandinaviastandard.com/trash-talk-how-to-recycle-in-copenhagen/>
7. *The best ways to reduce food waste in Denmark*, 2021, <https://www.scandinaviastandard.com/the-best-ways-to-reduce-food-waste-in-denmark/>
8. Summit-ul internațional “O masă mai bună pentru mai mulți oameni”, <https://bfmp.dk/themes/> ;
9. Grupul de reflecție pentru prevenirea risipei alimentare, ONE\THIRD, <https://onethird.dk/about-us/>

Germania

1. Strategia națională pentru reducerea deșeurilor alimentare, <https://www.bmel.de/EN/topics/food-and-nutrition/food-waste/national-strategy-for-food-waste-reduction.html> ;
2. Ministerul federal pentru alimentație și agricultură, https://www.bmel.de/EN/Home/home_node.html ;

3. Acord general privind reducerea risipei alimentare, <https://www.bmel.de/SharedDocs/Downloads/DE/Ernaehrung/Lebensmittelverschwendung/grundsatzvereinbarung-lebensmittelverschwendung.html> ;
4. Deșeurile alimentare în Germania – un nou studiu privind cantitatea de deșeuri pe sectoare, 2019, <https://www.bmel.de/DE/themen/ernaehrung/lebensmittelverschwendung/studie-lebensmittelabfaelle-deutschland.html> ;
5. Ghid privind donarea de alimente către organizații de asistență socială - Aspecte juridice, 2019, <https://www.bmel.de/SharedDocs/Downloads/EN/Publications/Guidebook-donatingfood-welfareorganisations.html> ;
6. Inițiativa “Prea bun pentru a fi aruncat!” (*Zu gut für die Tonne!*), <https://www.zugutfuerdietonne.de/>
7. Implementarea Strategiei federale la nivel de land, <https://www.zugutfuerdietonne.de/strategie/bund-und-laender/> ;
8. Bune-practici, Ministerul Alimentației, Zonelor Rurale și Protecției Consumatorilor din Baden-Württemberg, <https://mlr.baden-wuerttemberg.de/de/unsere-themen/ernaehrung/lebensmittelretter/> ;
9. Strategia de durabilitate, Baden-Württemberg, <https://um.baden-wuerttemberg.de/de/umwelt-natur/nachhaltigkeit/nachhaltigkeitsstrategie/nachhaltigkeitsstrategie/> ;
10. *Wir retten Lebensmittel!* (Salvăm alimentele!), Bavaria, https://www.stmelf.bayern.de/mam/cms01/agrarpolitik/dateien/stmelf_aktuell_buendnis_lebensmittel.pdf .